

Emoția ei se transmite colegilor, sălii întregi, ce urmărește amuțită deznodământul. Ropotele de aplauze din final nu pot răsplăti decât în parte dăruirea acestor minunați interpreți. Succesul lor îmi amintea de un altul, cu aceeași piesă, pusă în scenă chiar de mine, la Teatrul popular din Caracal. O trupă minunată, în frunte cu veteranul ei, Mișu Slăteulescu; un spectacol vibrant, în care interpreta Sultanei, Mariana Straton, ca și Marcela Gheorghe, era neobișnuit de bună. Credeam că mai mult nu se poate. Și totuși, alci, la Brașov, parcă, parcă...

Scriind aceste cîteva rînduri, mă simt vinovat față de cei nenumărați pe care nu i-am numit. Pentru că mă simt legat de ei. Le cunosc biografiile, problemele de viață. Uneori, tainele. În viața de toate zilele, sînt niște oameni obișnuiți, cu meserii obișnuite: muncitori, tehnicieni, învățători, profesori. Dar, seara, la repetiție ori la spectacol, se transfigurează, identi-

ficindu-se cu eroii pe care-i interpretează cu o dăruire de care numai ei sînt capabili. Iar regizorii lor, amatori sau profesioniști, merită toată stima și prețuirea: numai ei știu cît de greu se ajunge la un spectacol meritoriu. Viotor Moldovan, Constantin Dinescu, Constantin Gheorghiu, Alexandru Hrișcă, Stelian Mihăilescu, ca și mai tinerii Mugur Arvunescu sau Constantin Fugașin sînt cîțiva dintre artiștii împătimiți de această nobilă în-deletnicire. Ei, și împreună cu ei, toți ceilalți, reușesc să anime o uriașă mișcare teatrală de amatori. Din rîndurile lor urcă spre înălțimile profesionalismului, în fiecare an, tinerii cei mai talentați. Să le fim recunoscători acestor artiști anonimi, pentru abnegația și modestia cu care întregin dragostea de teatru — dragoste care este și a noastră, punct de interferență între amatori și profesioniști. Un punct cît un soare, care luminează și încălzește.

■ PETRE POPESCU

Profiluri

Trebuie să recunosc că pînă în luna martie 1980 nu văzusem Centrul Național de Fizică (C.N.F.) din comuna Măgurele, aflată la numai douăzeci de kilometri de București. Eram surprins: lîngă capitala țării, un veritabil orașel cochec, căruia nu-i lipsește nici unul dintre atributele urbei moderne. Ai crede că te afli într-o localitate balneară, dar iată și edificiile impunătoare ale institutelor și laboratoarelor!

„Cu cîteva zile înainte, fusesem invitat, împreună cu directorul și cu secretarul de partid al teatrului, la o ședință la sectorul de partid. Prin grija tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, urmau să la ființă primele teatre muncitorești, forme superioare ale muncii politice de propagandă și agitație, menite să dea muncitorilor și intelectualilor din producție posibilitatea să participe cu tot elanul la creația artistică.

Mașina care mă adusese la C.N.F. Măgurele a stopat în fața unei săli unde așteptau peste o sută de persoane, doritoare să intre în colectivul viitorului teatru muncitoresc. Ne stăteau în față, atît lor cît și nouă, dificultățile, răspunderile selecției. Am fost poftiți în sală, și deo-

dată s-a instăpînit liniștea. Începea munca. Mi-am dat seama că, închipuindu-se, fiecare, singur în scena mare, goală și misterioasă, emoția îi crispa. Am luat cuvîntul, le-am vorbit despre teatru, sub aspectele lui cele mai poetice, dar și despre cotidianul efort de răbdare, am glumit...

Atmosfera s-a dezghețat și primul candidaț s-a urcat pe scenă. A spus ce avea de spus, aplauzele colegilor l-au răsplătit, iar el a coborît roșu la față și, îndrăznesc să spun — fericit.

Selecția a mai ținut două zile și i-au urmat altele... Au rămas 18 fete și băieți. Primul meu gînd a fost la ceilalți, care nu „încăpuseră” între acești 18; pe aceștia, însă, i-am simțit întotdeauna alături, doritori să ne ajute. Unii au ajuns „titulari” în următoarele piese...

Am ales pentru debut piesa lui Mircea Radu Iacoban, *Simbătă la Veritas*.

Cu sprijinul Teatrului „Bulandra” (care patrona efortul artistic), s-au făcut decorații, costume, recuzită, lumini, afișe, programe... totul: se născuse Teatrul muncitoresc al C.N.F. Măgurele.

Participarea la Festivalul național „Cîntarea României” i-a adus, în timp, distincții importante.



„O noapte furtunosă” de I. L. Caragiale în interpretarea Teatrului Muncitoresc al Centrului Național de Fizică, Măgurele

Dintre cei 20 de veterani, unii au rămas, alții au plecat, dar legătura cu masa virtualilor candidați — în special tineri — ne-a făcut să avem întotdeauna distribuțiile potrivite. Nu toți cei care vroiau să intre în colectiv primeau roluri principale, iar unii la început, nici măcar nu primeau „roluri”.

...Maria Plăcintă: tânără, modestă dar ambițioasă. Într-o zi, ne-am trezit cu ea la o repetiție la *Cadoul de Paul Everac*; ne-a declarat ferm că a văzut precedentă montare de șase ori și că vrea și ea să joace. I-am explicat că rolurile pentru *Cadoul* fuseseră repartizate, dar că, pe viitor... A stat pe lângă noi, și, cu prima ocazie, a fost distribuită... sufleur, post foarte important într-o echipă de amatori. Peste cîtva timp, știa pe dinafară aproape toate rolurile, ținea minte indicațiile regizorului, mișcarea. În momentul în care rolul principal feminin a devenit vacant, Maria Plăcintă a luat cu brio, „din mers”, locul protagonistei. Au urmat alte roluri, dintre care unele au însemnat pentru ea veritabile succese, în special Irlina Haralamb din *Dulapul de Paul Everac* și Zița din *Noaptea furtunosă* de I. L. Caragiale. După un important concurs, a mărturisit că acele cuvinte de îmbărbătare și apreciere pe care maestrul Radu Beligan i le-a adresat înmîinîndu-i

diploma au reprezentat pentru ea tot ce-și dorea ca răsplată.

În atelierul de proiectare în care lucrează, proiectantul principal Maria Plăcintă este serioasă, concentrată... dar nu se poate opri să zîmbească atunci cînd un coleg o salută amical: „Respectele mele, Zițo!”

...Cu Silviu Georgescu a fost altceva. Încă de la prima selecție s-a impus ca un membru de bază al colectivului, pe care nu l-a părăsit nici o clipă. În teatrul de amatori sînt de neprețuit în primul rînd nu aceia care sînt „bine” în roluri, ci aceia care, dincolo de satisfacțiile afirmării, găsesc timpul și disponibilitatea sufletească pentru alte sarcini, mai mult sau mai puțin artistice. Silviu Georgescu este „sufletul” echipei, este Alfa și Omega, este... „delco”-ul de la un autoturism. Are idei scenografice, însă nu ezită să care și să monteze decorul, are și idei regizorale, dar face rost și de recuzită consumabilă, vine la „generale” și duminicile sau chiar din concediu. Toate acestea nu-l împiedică să fie, concomitent, și unul dintre cei mai talentați interpreți, cîștigător de diplome personale. Silviu este un „posedat” al teatrului. Pregătește rolul cu inteligență și rafinament, prelucrează indicațiile regizorale în sensul cel mai înalt al cuvîntului... Rolurile sale cele mai reușite: chel-

nerul din Simbătă la Veritas, Nelu Ghimică din Dulapul și, ca o culme în „cariera” sa, Jupin Dumitrache din Noaptea furtunoasă. Profesia: muncitor de înaltă calificare în domeniul laserilor și al plasmei. Căsătorit. Un copil.

„Numărul unu” al Teatrului muncitoresc C.N.F. este, desigur, Marina Creci. Dacă nu m-aș teme că se va considera că exagerez, aș rosti cuvântul *vedetă*.

Flică a Getei Mărutză și a artistului emerit George Mărutză, Marina s-a inițiat de mică în magia meseriei părinților. A văzut și a citit mult teatru, a jucat, ca elevă și studentă. Azi este profesoară la Liceul de fizică-matematică de pe platforma Măgurele. Am întrebat-o o dată despre activitatea ei profesională și despre teatru. Mi-a răspuns repede: „Îi iubesc nespuse pe Andrei, băiatul meu... îi iubesc foarte mult și pe ceilalți copii ai mei, și încerc să-i învăț ceva despre frumos, și pe unul și pe ceilalți... Și o fac prin intermediul teatrului”. Într-adevăr, elevii Marinei Creci sînt vestiți în Capitală, și rezultatul acesta nu poate fi despărțit de dubla ei strădanie — de pedagog și de artist.

Marina este acțivă prin vocație. Fină realizatoare de analize literare, de repertorii, este un element de neprețuit în colectiv. Distinsă, modestă, mereu proas-

pătă (are ca parteneri foști elevi), dă strălucire unor roluri deloc asemănătoare. Aceste calități s-au confirmat în împrejurarea cînd Teatrul „Bulandra” a apelat la ea — și ca soluție, și ca răsplătă — să joace două reprezentații în Cadoul, aflată și în repertoriul teatrului. Îndrumată, Marina Creci a izbutit să facă rolul de așa manieră încît nu s-a deosebit de restul distribuției. Au felicitat-o „colegii” ei profesioniști, și a împărțit aplauzele cu ei. Roluri ca Puica din Simbătă la Veritas, Esther din Cadoul, Paulina din Dulapul și, în fine, Veta din Noaptea furtunoasă au însemnat tot atîtea izbutiri. Cîștigarea de trei ori a „Măștii de aur” (în cadrul festivalului „Masca”) demonstrează ascensiunea artistică a Marinei Creci.

★

Trei profiluri de actori amatori ai Teatrului muncitoresc al C.N.F. Măgurele. Lîngă ei sînt atîția alții, care însușă VIAȚA acestui colectiv.

În prezent, se repetă „cu furie” o Șansă pentru fiecare de Radu F. Alexandru și Conu Leonida... de I. L. Caragiale, pentru repertoriul permanent și în pregătirea participării la a VI-a ediție a Festivalului național „Cîntarea României”.

■ VALERIU GRAMA

Microanchetă la Teatrul Popular din Slobozia

La o repetiție generală cu piesa Conu' Leonida față cu reacțiunea de I. L. Caragiale, regizorul echipei, Valeriu Grama, directorul Studioului I.A.T.C., a înmînat interpretelor (toți trei laureați ai ediției a V-a a Festivalului național „Cîntarea României”) un chestionar. Oferim cititorilor, pe scurt, răspunsurile, autoportrete vii, care, în datele lor esențiale și în aura de sugestii ce le înconjoară, ni se par grătore contribuții la cunoașterea resorturilor psihice și a orizontului spiritual al artistului amator.

Care este statutul dumneavoastră personal: profesia, locul de muncă, vîrsta, starea civilă?

DUMITRU BERGHEA: constructor, Oficiul de arhitectură și sistematizare al Municipiului Slobozia; 35 de ani, căsătorit, doi copii.

NICOLAE RAUL GRIGORESCU: tehnician topometru, cooperativa „Metal, lemn, chimie, construcții” din Slobozia; 39 de ani, căsătorit. Am doi copii: Miruna, 10 ani, Mihnea, 13.

GEORGETA PETRESCU: inginer geolog, Centrul de proiectare Ialomița, laboratorul de geotehnică; 43 de ani, căsătorită, doi copii, un băiat în clasa I, o fată în clasa a X-a.

Cînd și de ce v-ați urcat pe scenă?

D. B.: La începutul anului 1982. Am urcat pe scenă din nevoia de a-mi învinge timiditatea și din prea marea mea